

Hälsoinformation om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR)

Detta ska du få information om idag (första träffen)

1. Vad SRHR betyder och varför det är viktigt att prata om
2. Rättigheter
3. Relationer
4. HBTQI
5. Om du behöver stöd kring sexuella och reproduktiva rättigheter

Film om SRHR

Det här fotot av Okänd författare licensieras enligt [CC BY-NC-ND](#)

Varför ska vi prata om SRHR?

- Sexuell hälsa är en viktig del av vår hälsa genom hela livet.
- Vi kan behöva stöd för att prata om sexuell hälsa och våra rättigheter.
- Det är viktigt att vi lär oss om våra kroppar.
- Vi har rättigheter och skyldigheter.
- För att veta var vi kan få hjälp.

Hur vi tänker och pratar om sexuell hälsa och reproduktiva rättigheter och skyldigheter kan skilja sig åt mellan kulturer och traditioner.

Är det viktigt att prata om
SRHR?
Vad vill du veta mer om?

Hur kan det bli
enklare att prata om
SRHR?

Sexuella och reproduktiva rättigheter

SRHR är en mänsklig rättighet.

Sexuella rättigheter

Att bestämma över sin egen

- kropp
- identitet
- val av partner
- sexualitet

Reproduktiva rättigheter

Tillgång till

- sexuell upplysning och utbildning
- preventivmedel

Att bestämma antalet barn.

Att bestämma tiden mellan graviditeter.

Lagar och rättigheter

I Sverige finns lagar som skyddar och stärker de sexuella och reproductiva rättigheterna:

- Mänskliga rättigheter
- Abortlagstiftning
- Samtyckeslagen
- Diskrimineringslagen
- Sexualbrottslagen
- Smittskyddslagen
- Barnkonventionen

Vi har sexuella och reproduktiva rättigheter som skyddar oss själva.

Men vilka sexuella och reproduktiva skyldigheter har vi mot andra och vår partner?

Relationer

- Relationer kan se olika ut
- Alla har rätt att själv välja partner
- Alla vill inte gifta sig

HBTQI

- HBTQI
 - Homosexuella
 - Bisexuella
 - Transpersoner
 - Queer
 - Intersexvariation
- Alla har rätt att själv bestämma sin sexuella identitet.
- Alla har rätt att själv välja partner

**Vart kan vi vända oss
med frågor kring vår
sexuella identitet?**

Vad tänker du om att vi i Sverige har rätt att identifiera oss så som vi själva upplever oss?

Vad tycker du om att vi själva får välja vår partner och att relationer kan se ut på olika sätt?

Om du behöver stöd kring sexuella och reproduktiva rättigheter

- Ibland kan stöd behövas så att
 - du kan **bestämna** över din sexuella och reproduktiva hälsa
 - du kan **sluta kontrollera** din partners sexuella och reproduktiva hälsa
- RFSU vårdkarta tipsar om var du kan få hjälp
 - Du kan även vända dig till mottagningarna på den förra bilden

[Vårdkartan Västra Götaland | RFSU](#)

Vad tycker du om
informationen du
har fått idag?

Vad har varit viktigt?

Sammanfattning och frågor

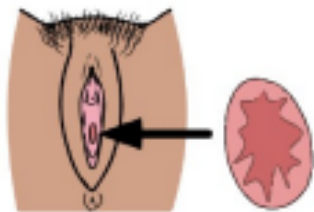
Andra tillfället

Detta ska du få information om idag (andra träffen)

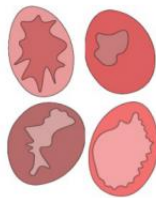
1. Könsgorgan
2. Manlig omskärelse
3. Kvinnlig könsstympling
4. Menstruation
5. Preventivmedel
6. Graviditet, ofrivillig barnlöshet och missfall
7. Abort
8. Könssjukdomar
9. Cellprovtagning
10. Klimakteriet
11. Hit kan du vända dig för information och stöd

Våra könsorgan

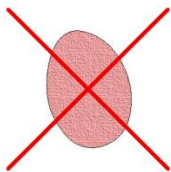
Vulva och
vagina

Runt om slidan finns en slidkrans.
Den har olika storlek och form.

Det finns ingen hinna
som täcker slidan!

Penis och pung

Penisen har
olika storlek
och form.

Vilka myter finns
om våra olika köns-
organ och att vara
"oskuld"?

Manlig omskärelse

Är inte vanligt i Sverige.

Görs bara på helprivata sjukvårdsmottagningar

- Ska alltid göras med smärtlindring – oavsett ålder – som ges av legitimerad läkare eller sjuksköterska.
- På pojkar som är **yngre än två månader** får omskärelse bara göras av en person med särskilt tillstånd.
- Omskärelse på pojkar som är **äldre än två månader** får bara göras av legitimerad läkare.
- **Omskärelse får inte utföras mot pojkens vilja.**

Mer om manlig omskärelse

Alla har rätt att bestämma över sin egen kropp.
Om förhuden har tagits bort så är den för alltid borta.

En rituell ceremoni som är kopplad till kultur och tradition. Den hjälper inte mot sjukdom, skada eller annat hälsoproblem.

Omskärelse har inga hygieniska fördelar och förebygger inte sjukdom senare i livet.

Går det att vänta tills pojken blir så gammal att han kan bestämma själv?

Går det att ha en annan ceremoni i väntan på pojkens beslut?

Kvinnlig omskärelse...

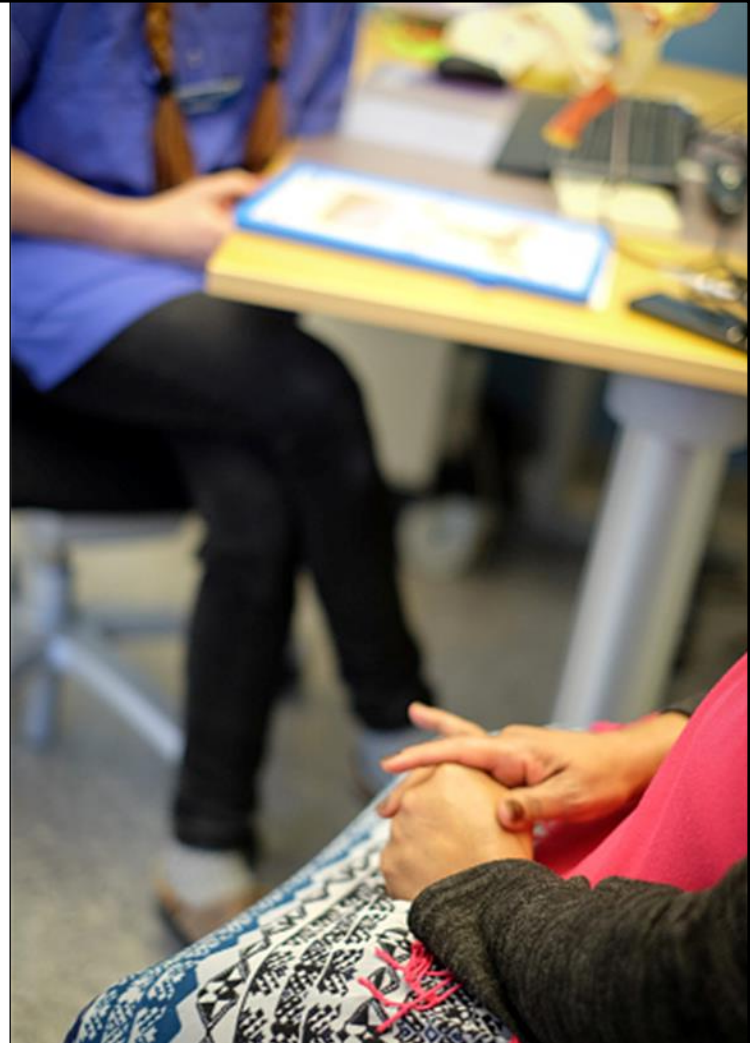
...är könsstympning och olagligt att utföra i och utanför Sverige.

Om du har frågor om kvinnlig könsstympning

- prata med din vårdcentral, ungdomsmottagning, gynekolog eller elevhälsa

Vulvamottagning på Angered's Närsjukhus

- Här får kvinnor från Västra Götaland hjälp med besvär på grund av könsstympning
- Kontakta Vulvamottagningen:
031 – 332 69 02

Filmer om Vulvamottagningen på Angereds närsjukhus:

[Svenska](#)

[Arabiska](#)

[Somaliska](#)

Menstruation (mens)

Film om mens
(på 15 språk)

Det är en rättighet att använda preventivmedel

Preventivmedel skyddar mot graviditet och kan även skydda mot infektioner.

Det finns olika preventivmedel:

- Kondom, femidom och slickklapp skyddar både mot oönskad graviditet och könssjukdomar
- Övriga preventivmedel exempelvis p-piller, p-ring, spiral skyddar endast mot oönskad graviditet

Vart kan vi vända oss
med frågor för att
få preventivmedel?

Graviditet

- Hur vi blir gravida
- Det finns olika sätt att få barn

Ofrivillig barnlöshet

- Utredningar om fertilitet kan göras på personer med svenskt personnummer.
- Om en kvinna och en man börjar en gemensam utredning så undersöks båda två.

Missfall

- Det är vanligt med missfall
- Det är ingens fel
- Missfall är inget hinder för att bli gravid igen

Abort

- Den som är gravid bestämmer
 - Att bestämma över sin kropp
 - Att bestämma om antalet barn
 - Att bestämma om tiden mellan graviditeter
- Abortlagen
 - Ger alla kvinnor rätt till fri abort till och med den 18:e graviditetsveckan och efter 18:e graviditetsveckan om Socialstyrelsen godkänt.

Du har rätt till samtalsstöd före och efter abort.

Könssjukdomar

- Du har rätt att skydda dig mot sexuellt överförda infektioner.
- Du kan smittas vid **oskyddat** oralt, vaginalt och analt samlag.
- Testa dig på vårdcentral, gynekologisk mottagning eller ungdomsmottagning (13-25 år). Ring 1177 om du behöver råd.
- Du är skyldig att testa dig vid misstanke om att du har en könssjukdom som finns i Smittskyddslagen.
- Det är **gratis att testa sig** för sjukdomar som finns i Smittskyddslagen.

Cellprovtagning

En form av hälsoundersökning – screening – för att upptäcka livmoderhalscancer.

- Cellprovtagning räddar liv!
- För kvinnor med svenskt personnummer
- Undersökningen är frivillig
- Sök vård om du är orolig

Film om cellprov
(på sex språk)

Finns det myter och tankar
om mens som hindrar flickors
och kvinnors liv?
Exempel: att gå i skolan, delta
i aktiviteter och att arbeta?

Om ja, kan du hjälpa till att
göra det lättare för flickor
och kvinnor att vara med,
även när de har mens?

Klimakteriet är en naturlig del av att bli äldre

Vad händer när en kvinna kommer i klimakteriet?

Kvinnor känner av klimakteriet på olika sätt

- Fysiskt och psykiskt
- En del kvinnor påverkas mycket och andra mindre eller inte alls.

**Kontakta din vårdcentral
eller gynekolog om behöver hjälp.**

**Läs om klimakteriet på 1177.se
och på RFSU.se.**

Om du vill veta mer

Du hittar information på www.1177.se

Information finns även här: [Sex, kropp och hälsa på olika språk | RFSU](#)

Var kan jag få hjälp och stöd?

- Vårdcentral
- Privata specialistläkare med avtal med Västra Götalandsregionen
- Barnmorskemottagning
- Gynekologisk mottagning
- Ungdomsmottagning, även digital ungdomsmottagning Umo och Youmo
- Elevhälsan
- Mottagning för unga män (MUM)
- Lokala mottagningar för sex och samlevnad

Om du behöver stöd vid hedersrelaterat våld och förtryck

- Glöm aldrig Pela och Fadime (GAPF)
[Stödjouren, riksorganisationen GAPF](#)
- Rädda Barnen: Kärleken är fri - stödchatt
[Stödchatt](#)
- Tjejers rätt i samhället (TRIS)
[TRIS](#)
- Linnamottagningen: Finns i Stockholm men ger stöd för ungdomar via telefon.
Jourtelefon för ungdomar: 020-40 70 40, alla dagar 9-22

Vad tycker du om
informationen du
har fått idag?

Vad har varit viktigt?

Sammanfattning och frågor

